
TAGEGYESÜLETI
HÍRLEVÉL

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek
Országos Szövetsége

2016. OKTÓBER

ÍRTA ÉS SZERKESZTETTE:
GÁBOR IMOLA

Tartalom

Elindult a MEOSZ új honlapja.....	3
Közösségi közlekedés: lépéseink a mozgássérült emberekért	4
A szociális törvény módosítása.....	7
Kitagolás: képviseljük a mozgássérült embereket	9
EDF: Élet a közösségben minden fogyatékos ember számára.....	10
Ombudsmani vizsgálat a rokkantsági ellátórészerről	11
Sport: egyenlő jutalmazást kértünk a paralimpikonoknak.....	13
Oktatás: együttműködés a Magyar Rektori Konferenciával.....	13
Turizmus: figyelni kell a mozgássérült emberek szempontjaira.....	14
Mikrocenzus 2016	15
Speciális közmunkaprogram: nem érinti a közösségünket.....	16
Imanap Máriapócson.....	17

A friss hírekért kérjük, kövessétek
az új honlapunkat

www.meosz.hu

és

Facebook oldalunkat

[https://www.facebook.com/meosz hivatalos/!](https://www.facebook.com/meosz hivatalos/)

Elindult a MEOSZ új honlapja

Kedves Egyesületvezetők, Csoportvezetők!

Örömmel tájékoztatlak titeket, hogy elindult a szövetség új honlapja, melyet a már megszokott www.meosz.hu címen érhetek el. Remélem, hogy elnyeri a tetszésetek, hasznosnak találjátok majd a munkátokban, és segít a mozgássérült embereknek, az érintett családoknak, mindazoknak, akik információt keresnek megváltozott élethelyzetükben.

A [Mozgáskorlátozott vagyok](#) menüpontban igyekeztünk minden olyan lényeges információt összegyűjteni, amelyek egy mozgássérült embernek fontosak lehetnek: ellátások, szociális szolgáltatások, közlekedési kedvezmények, lakhatási információk, de hasznos tudnivalókkal szolgálunk a foglalkoztatásról, az oktatásról, az orvosi vizsgálatokról vagy épp a szabadidős lehetőségekről. A [Szülő vagyok](#) menüpontban a mozgássérült, fogyatékos gyermeket nevelő családokat kívánjuk hasznos információkkal segíteni. A [Híreink](#), illetve az [Érdekvédelem](#) menüpontokban nyomon követhetitek a MEOSZ érdekvédelmi munkáját, tájékozódhattok arról, hogy az egyes területekre vonatkozóan mi a Szövetség álláspontja, és milyen lépéseket tettünk az ügyben. Van [eseménynaptár](#), megtekinthetitek a [MEOSZ videóit](#), valamint ezután is lesz [társskereső és apróhirdetés](#) rovat. A [Jogsabályok](#) menüpontban minden olyan törvény, rendelet megtalálható, amelyet a mindennapi munkátokban használtok, akár egyedi ügyek intézéséhez, akár hivatkozásként az érdekvédelmi tevékenységünk során. A [Sajtószemle](#) rovatban továbbra is elolvashatjátok a mozgássérült emberek közösségét érintő legfontosabb sajtóhíreket. A [Humanitás](#) menüpont alatt elértek majd az újságunk korábbi számait, az előfizetéshez, a hirdetéshez szükséges tudnivalókat, a [Sajtószoba](#) pedig az újságírók munkáját segíti, itt található meg a MEOSZ sajtóközleményei, sajtóanyagai.

Az új meosz.hu-t igyekeztünk úgy elkészíteni, hogy a vak- és gyengén látó látogatók is használhassák. Állíthatjátok a betűméretet, kontrasztossá tehetitek az oldalakat, de esténként a szemnek kényelmesebb éjszakai üzemmódban is olvashatjátok a híreket.

Hamarosan megkezdődhet az egyesületi aloldalak elkészítése, amit Csiszár Attila irodavezető fog koordinálni. A részletekről nemsokára részletes tájékoztatást küldünk nektek.

Bevezetőmben szándékosan fogalmaztam úgy, hogy elindult az új honlap, és nem úgy, hogy elkészült, mert jelenleg még csak a tesztidőszakot éljük. A tartalom bővülni fog, jelenleg is dolgozunk további anyagokon, tájékoztatókon, de azt szeretném, ha észrevételeitekkel ti is segítenétek abban, hogy közösségünk minél több tagjának nyújthassunk széles körű tájékoztatást. Arra kérlek benneteket, hogy ismerkedjete meg az új honlappal, és ha építő, jobbító javaslatotok, észrevételeitek van, küldjétek meg nekünk az alábbi felületen: <http://www.meosz.hu/impresszum/>

Baráti üdvözlettel:

Kovács Ágnes
elnök

Közösségi közlekedés: lépéseink a mozgássérült emberekért

Mopedek: megoldás születhet a közösségi közlekedési problémákra

A MEOSZ kitartó fellépésének, érdekvédelmi tevékenységének köszönhetően végre megkezdődött a mopedekkel kapcsolatos közösségi közlekedési problémák rendezése, a jogi szabályozás előkészítése.

A MEOSZ elnöke [mind az általa kezdeményezett januári egyeztetésen](#), mind a nemzeti fejlesztési miniszternek írt [júliusi levelében](#) azt kérte a kormánytól, hogy jogszabályi szinten biztosítsa az elektromos mopedet használó mozgássérült emberek közösségi közlekedésben való részvételét. „Egyeztetéseinknek, leveleinknek, fellépésünknek köszönhetően őszre megmozdult az államapparátus, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium irányításával megkezdődött a jogi szabályozás előkészítése. Ennek első lépéseként a tárca megbízta a Közlekedéstudományi Intézetet (KTI), hogy vizsgálja meg az elektromos mopedek tömegközlekedésben való részvételét az esélyegyenlőség és a hozzáférhetőség szempontjából, készítsen szabályozási javaslatot, és a folyamatba vonja be a MEOSZ-t. A Szövetség nemrég egyeztetett a KTI-vel, és megkezdődött a közös munka, melynek során az intézet szakemberei megvizsgálják, hogyan szállíthatók biztonságosan az eszközök a helyi és helyközi autóbuzsós, illetve vasúti közlekedésben” – mondta el az elnök a Hírlevélnek. „Emellett a Fogyatékosügyi Tárcaközi Bizottság és a Nemzeti Közlekedési Hatóság is foglalkozik az ügyel. Pozitív példaként szolgálhat és országos szinten is előreviheti a közösségünk ügyét, ha a Budapesti Közlekedési Központ most készülő új üzletszabályzatában biztosítja a mozgássérült emberek problémamentes utazását, ezért is tartotta fontosnak MEOSZ, hogy egyeztessen a fővárosi társasággal” – fejtette ki Kovács Ágnes, aki hozzátette: reményei szerint Budapesten már sikerült megtalálni a mindenki számára megnyugtató megoldást.

A mozgássérült emberek aktivitására is szükség lesz!

A Közlekedéstudományi Intézet kutatásának része lesz egy kérdőíves felmérés is, amelyhez az intézet a MEOSZ segítségét kérte, mi pedig most a tagságunk, a mozgássérült emberek segítségét kérjük. Közös érdekünk, hogy a kérdőívet minél több mozgássérült ember töltsse ki az ország minden részéből, ezért arra kérünk mindenkit, aki elektromos mopedet használ, hogy 2016. november 7-ig jelentkezzen be a moped@meosz.hu e-mail címen, és adja meg személyes elérhetőségét, valamint, hogy melyik településen él!

Előzmények

Mint az jól ismert, a mopeddel közlekedő mozgássérült embereket több nagyvárosban letiltották a buszokról. A probléma mind területileg, mind célcsoportjában egyre többeket érint. Ma már a fővárosban és országszerte is előfordul, hogy nemcsak mopedet, hanem elektromos kerekesszéket, sőt, hagyományos kerekesszéket vagy rollátort használókat is otthagynak a buszmegállóknak a helyzet jogi rendezetlensége, szabályozatlansága miatt. Közrejátszanak az eszközökkel kapcsolatos tévhitek is.

A [MEOSZ már az idén januárban egyeztetést hívott össze](#) az ügyben és a kormány intézkedését kérte. Kovács Ágnes elnök a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Közlekedési Hatóság, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala és a Budapesti Közlekedési Központ képviselőivel

folytatott megbeszélésen hangsúlyozta: Magyarországot nemzetközi és hazai jogszabályok sora kötelezi arra, hogy biztosítsa a mozgássérült emberek esélyegyenlőségét, közösségi közlekedésben való részvételét. Az államnak ezt szem előtt tartva meg kell teremtenie a mopedek biztonságos szállításához szükséges műszaki feltételeket és jogszabályban kell biztosítani a mozgássérült emberek számára ezt a lehetőséget. Kiemelte: minden mozgássérült embernek joga van a közösségi közlekedési járműveken utazni, attól függetlenül, hogy milyen segédeszközt, milyen típusú kerekesszéket vagy éppen elektromos mopedet használ.

Fórum a mozgássérült emberek közlekedéséről

Júniusban széleskörű egyeztetést szervezett a Budapesti Közlekedési Központ a mozgást segítő eszközöket használó utasok szállításáról. A fórumon a MEOSZ, a Mozcáássérültek Budapesti Egyesülete és az általa fenntartott Egyetemes Tervezés Információs és Kutatóközpont (ETIKK) mellett részt vett a Budapesti Közlekedési Szakszervezetek Szövetsége (BKSzSz), a BKV Fürst Közlekedési Szakszervezete, a BKV Zrt., a Fogycatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT), a T&J Busz Projekt Kft., a Villamos Független Szakszervezet, a VOLÁNBUSZ Zrt., a VT-Arriva Kft. és a REHAB Zrt.

A megbeszélésen számos, a mopedekkel, elektromos kerekesszékekkel kapcsolatos téves információt sikerült tisztázni. A szolgáltatók jelen lévő képviselői (köztük műszaki vezetők, buszvezetők) kijelentették, hogy az elektromos mopedet használó utasok eszközeikkel felférnek a buszokra. A REHAB Zrt. munkatársa cáfolta a mágneses interferenciával kapcsolatos tévhiteket, ahogy azt is, hogy az elektromos, mozgást segítő eszközök akkumulátorai robbanásveszélyesek lennének, vagy, hogy a tömegközlekedés használata esetén a mozgáskorlátozott személynek ki kellene szállnia a segédeszközéből. A műszaki szakemberek azt is egyértelműen kijelentették, hogy a járműveken nem az elektromos mopedet kell rögzíteni, hanem az utast, ezért irreleváns, hogy az elektromos mopedek rendelkeznek-e rögzítési pontokkal. Szövetségünk azt kérte, hogy a BKK a készülő üzletszabályzatát úgy alkossa meg, hogy biztosítva legyen minden mozgássérült ember elszállítása, az általa használt segédeszköztől függetlenül. A közlekedési társaság ezt megígérte.

Miközben a MEOSZ folyamatos lépéseket tett – egyeztetéseket kezdeményeztünk közlekedési szolgáltatókkal, jogi képviseletet biztosítunk egy mopedet használó, érintett fiatal embernek, a [nemzeti buszipar fejlesztésével kapcsolatban levélben hívtuk fel több kormánytag figyelmét](#) a mozgássérült utasok szempontjainak figyelembe vételére –, a kormányzat részéről érdemi intézkedést nem tapasztaltunk. Kovács Ágnes elnök ezért július végén Seszták Miklós fejlesztési miniszterhez fordult, ismertette a problémákat és sürgős beavatkozását kérve. *„Azt gondolom, abban egyetértünk, hogy a mozgássérült embereknek ugyanolyan joguk van részt venni a közösségi közlekedésben, mint bárki másnak. Ma már ez nem kegy és jótékonykodás, hanem emberi jogi kérdés. Kérem Önt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy ez a jog maradéktalanul érvényesülhessen”* – írta levelében az elnök. Arra kérte a minisztert, hogy kezdeményezzen országos egyeztetést, a szaktárca pedig dolgozza ki a mopedek szállításával kapcsolatos biztonsági aggályokra a megfelelő műszaki megoldásokat, és haladéktalanul kezdje meg a mozgássérült utasok szállítására vonatkozó, jelenleg hiányos jogi szabályozás megalkotását. A levél itt olvasható: <http://www.meosz.hu/blog/kozossegi-kozlekedes-a-nemzeti-fejlesztési-miniszter-surgos-beavatkozását-keri-a-meosz-elnoke/>.

A közlekedés ügyét a Fogycatékosságügyi Tárcaközi Bizottság is napirendjére tűzte szeptemberben. A bizottság munkájában nem vesznek részt a fogycatékos emberek érdekképviseletai, de kezdeményeztük, hogy az ülésen a MEOSZ elnöke is jelen lehessen és felszólalhasson, ami meg is történt. Kovács Ágnes mellett Földesi Erzsébet alelnökünk, a FESZT elnöke is meghívást kapott. Az ülésen a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium képviselője arról tájékoztatót, hogy a MEOSZ kezdeményezésére a Nemzeti Közlekedési Hatósággal közösen dolgoznak a szabályozáson. Kovács Ágnes kérte, hogy a munkába a MEOSZ-t is vonják be.

Nemrég pedig megérkezett a tárca válasza az MEOSZ elnökének júliusi levelére. Dr. Mosóczy László közlekedésért felelős helyettes államtitkár azt írta: a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium megbízta a Közlekedéstudományi Intézetet, hogy vizsgálja meg az elektromos moperek szállításának műszaki, közlekedés- és forgalombiztonsági feltételrendszerét, dolgozza ki az erre vonatkozó szabályozási javaslatokat, és munkába vonja be a MEOSZ-t is. Emellett a helyettes államtitkár ismét megerősítette: a Fogyatékosügyei Tárcaközi Bizottság kiemelten kezeli az ügyet, munkacsoportot hoz létre a moperek tömegközlekedési eszközön történő szállítását érintő gyakorlat vizsgálatára és szabályozására. A Nemzetgazdasági Minisztérium Gazdaságfejlesztésért és Szabályozásért Felelős Államtitkársága felé pedig jelezték: támogatják a MEOSZ arra vonatkozó kezdeményezését, hogy az új magyar autóbuszok fejlesztése során vegyék figyelembe a mozgáskorlátozott emberek szempontjait, és kérték az államtitkárság együttműködését, intézkedését.

Az államtitkárság megkérdezte valamennyi jelentős, helyi és helyközi személyszállítási szolgáltatást végző társaságot, hogy elszállítják-e vagy sem az elektromos mopeddel közlekedőket, és hogy valóban életbe léptettek-e olyan szabályokat, amelyek tiltják a kézi hajtású, illetve az elektromos kerekesszékekkel közlekedő mozgáskorlátozott emberek szállítását. A válaszokból az derült ki, hogy a szolgáltatók – kevés kivétellel – nem vállalják a moperek szállítását, ugyanakkor egyikük sem tiltotta le a kézi hajtású és elektromos kerekesszéket használó utasokat.

Az államtitkár levelét a Hírlevélhez csatoltan tájékoztatásul megküldjük.

Moperek – tények és tévhitek

A BKK által szervezett júniusi fórumon elhangzott információkat is hasznosítva, a MEOSZ szeptemberben készített egy tájékoztatót, amelyben összefoglalta a moperekkel kapcsolatos tényeket és tévhiteket. Az anyagot e-mailben kiküldtük a taggyűléseknek, de a honlapon és a Facebook-oldalunkon is közzétettük, illetve most csatoltan ismét kiküldjük. Az anyag az alábbi linken érhető el: http://www.meosz.hu/wp-content/uploads/2016/10/moperek_tenyek-es-tevhitek.pdf

Egyeztetünk a BKK-val az új üzletszabályzatról, elfogadható megoldás született

Ahogy azt előzőleg is írtuk, a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) új üzletszabályzaton dolgozott az idén, amelynek a fogyatékos emberekre vonatkozó részét még a tavasszal egyeztetette a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsával (FESZT), őszre pedig elkészült egy újabb verzió. A tervezetben az szerepelt, hogy a kerekesszéket vagy az egyéb más, mozgást segítő eszközt biztonságosan rögzíteni kell a járművön. A MEOSZ ezt a megfogalmazást aggályosnak találta, mert nem derült ki belőle, hogy mi számít biztonságos rögzítésnek. Úgy véltük, a tervezett szöveg nem garantálja a mozgássérült emberek problémamentes közlekedését, ezért a FESZT hozzájárulásával külön egyeztetést kértünk a BKK-tól, amelyre a társaság nyitott volt. Az október eleji találkozón a közlekedési központ képviselője elmondta: a BKK az új üzletszabályzatában biztosítani akarja a segédeszközt, köztük a mopedet használó utasok elszállítását. A mozgássérült emberek szállítására vonatkozó egyeztetést követően a társaság a lentebb olvasható szövegrészt küldte meg a MEOSZ-nak, amelyet már elfogadhatónak találtunk. Az abban felsorolt feltételeket véleményünk szerint a mechanikus és elektromos kerekesszéket, elektromos mopedet használó mozgássérült emberek teljesíteni tudják, így az utazásuk reményeink szerint biztosított lesz.

A fogyatékos személyek utazására vonatkozó szövegrész a következőképp szól:

„VII. 2. Fogyatékos személy kerekesszéke és egyéb mozgást segítő eszközének szállítása A fogyatékos személy kerekesszéke és egyéb mozgást segítő eszközére (a továbbiakban eszköz) a kézipoggyász legnagyobb tömegére és mérethatárára, valamint a díjmegállapításra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandók. A fogyatékos

személyeknek biztonságosan kell elhelyezkedniük a többi utas és a saját egészségük, valamint testi épségük védelme érdekében. Az utazás akkor kezdhető meg, ha a kerekesszék és az eszköz befér a számukra kialakított helyre, valamint a fogyatékos személy és eszközeinek együttes tömege nem haladja meg a 250 kg-ot.”

Az üzletszabályzat tervezetét október 21-én hozta nyilvánosságra a BKK. A dokumentum itt érhető el, és ide várják az utasok véleményét is november 4-ig: <http://bkk.hu/a-bkk-uj-uzletszabalyzatanak-tervezete/>. Kérjük azokat a mozgássérült embereket, akik véleményezik az üzletszabályzatot, hogy — a Szövetség munkáját segítő — a BKK-nak megküldött észrevételüket nekünk is juttassák el az info@meosz.hu e-mail címen! Köszönjük!

Buszbeszerzés a Dél-dunántúli Közlekedési Központnál – tájékoztatást kértünk

A sajtóból értesültünk, hogy a Dél-Dunántúli Közlekedési Központ 52 új buszt szerez be, és hogy a fejlesztés összhangban áll a Nemzeti Buszgyártási Stratégiával. A társaságtól levélben tájékoztatást kértünk arról, hogy az új buszokon hogyan valósul meg az akadálymentesség. A kötelező előírásokon túl érvényesültek-e azok a szempontok, amelyek alapján később a mozgássérült utasok gond nélkül tudják használni a buszokat. Személyes tesztelést is javasoltunk az Egyetemes Tervezés és Információs és Kutatóközpont bevonásával. Várjuk a választ!

MÁV: megkérdeztük, miért nem működnek a liftek

Szövetségünkhöz több panasz is érkezett az elmúlt időszakban, miszerint a frissen, sok milliárd forintból felújított vasútállomásokon nem működnek a peronliftek. A legutóbbi ilyen Békéscsabán volt, de Vácról, Gárdonyból, Püspökladányból is érkeztek jelzések, ezért úgy tűnik, hogy rendszerszintű problémáról van szó. A MEOSZ elnöke levélben fordult Dávid Ilona elnöke-vezérigazgatóhoz, tájékoztatást kérve arról, hogy mikorra és milyen lépésekkel kívánja a MÁV megoldani a liftek üzemeltetési problémáját, és eleget tenni annak a kötelezettségének, hogy a súlyosan mozgássérült embereknek másokkal egyenlő módon biztosítsa a vasúti személyszállítási szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A MÁV szerint minden rendben van, a hibák a leggyakrabban szándékos rongálásból származnak, amelyeket időben kijavítanak. Ha úgy tapasztaljátok, hogy ez mégsem így lenne, vagy az akadálymentes közlekedéssel kapcsolatban bármilyen egyéb problémát észleltek, írjatok nekünk az info@meosz.hu e-mail címre! A levelek itt olvashatók: <http://www.meosz.hu/blog/mav-megkerdeztuk-miert-nem-mukodnek-a-liftek/>

A MÁV akadálymentességét egyébként egy országosan szervezett akcióval is teszteltük októberben, erről később adunk tájékoztatást.

A szociális törvény módosítása: a kitagolás legnagyobb kihívása még mindig az, hogy ne „mini intézetek” jöjjenek létre

A MEOSZ augusztusban véleményezte a módosítás előtt álló szociális törvényt. A tervezet tartalmazott üdvözlendő lépéseket, de – egyebek mellett – hiányzott belőle a támogató

szolgálatok kapacitásnövelése és 24 órássá bővítése, a támogatott lakhatási férőhelyek számának növelése. A kormány megszüntetné az átmeneti ellátást nyújtó intézmények többségét is, anélkül, hogy alternatív megoldást biztosítana a krízishelyzetben lévő fogyatékos emberek számára, ezt a Szövetség nem tudja támogatni. Azt is megírtuk: kiemelten kell figyelni arra, hogy a kitagolás folyamán ne „mini intézetek” jöjjenek létre.

A jogszabálytervezet módosítja a támogatott lakhatásra vonatkozó szabályokat, illetve az alapellátás igénybevételének lehetőségét, de nincs szó a szolgáltatások minőségének javításáról, a kapacitások növeléséről. Márpedig a jelenlegi támogató szolgáltatás kapacitásnövelése és 24 órássá bővítése elengedhetetlen mind a kitagolásban érintett emberek, mind a súlyosan mozgáskorlátozott emberek megfelelő életminőségének biztosításához. A tervezet arról sem rendelkezik, hogy a támogatott lakhatási szolgáltatásokat a családban élő fogyatékos emberek is igénybe vehessék.

A módosítás nem tartalmaz semmilyen intézkedést a támogatott lakhatási férőhelyek számának növelésére, sem budapesti, közép-magyarországi, sem országos viszonylatban, pedig a helyzet mindenhol nagyon súlyos. Erre vonatkozóan további döntéshozói lépéseket szorgalmazunk, ahogy a bentlakásos intézményi várólistákat is csökkenteni kell.

A tervezet kibővítette a támogatott lakhatás során, szükségletfelmérés alapján igénybe vehető szolgáltatások körét, és megteremtette az alapellátások igénybevételének lehetőségét, amit jó lépésnek tartunk. A legnagyobb kihívás azonban továbbra is az, hogy a kitagolás folyamatában ne „mini intézetek” jöjjenek létre. A támogatott lakhatás sikerének legfontosabb alapfeltétele a szolgáltatási gyűrű, és nem az újonnan épült infrastruktúra, ezért nagy hangsúlyt kell fektetni a szolgáltatások fejlesztésére. A tervezet sajnos nem garantálja, hogy ezek egyenlően fedjék le az ország területét, ahogy az azonos minőségüket sem. Nem tudni, hogy a szolgáltatások milyen szempontok alapján vehetők igénybe, és változtathatóak, variálhatóak-e a fogyatékos ember döntése alapján. Szövetségünk álláspontja a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény alapján az, hogy a támogatott lakhatási szolgáltatásokat úgy kell kialakítani, hogy a fokozott támogatási igényű, súlyosan vagy halmozottan fogyatékos emberek is igénybe vehessék őket.

A tervezet – az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása kivételével – 2023-tól megszüntetné az átmeneti ellátást nyújtó intézményeket, köztük az időskorúak és a fogyatékos személyek gondozóházait, amit a MEOSZ alternatív megoldások létrehozása nélkül nem támogat. A jelenlegi túlterhelt ellátórendszer nem képes megoldani a fogyatékos emberek elhelyezését, a rászorulóknak egy része ezért az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben vár a szakellátásban felszabaduló helyekre. Ha megszűnnek ezek az intézmények, azok a családok maradnak segítség nélkül, akik maguk gondoskodnak ugyan fogyatékos családtagjukról, de átmeneti időre, krízishelyzet miatt ellátást igényelnek. Az átmeneti ellátást csak úgy lehet megszüntetni, ha helyette a kormány létrehoz egy olyan szolgáltatástípust, amely krízisellátást biztosít, gyors reagálásra képes és a családi környezetbe való visszafogadást segíti elő. A bentlakásos intézmények jelenleg nem tudják a fogyatékos embereket ért krízishelyzeteket kezelni, megoldani, a közösségi és intézményi rehabilitációt összekapcsolni. Kértük, hogy a jelenlegi átmeneti ellátási forma átalakítási eljárása következtében ne csökkenjen a szakellátási férőhelyek száma.

A részletes véleményünk és a jogszabálytervezet itt érhető el: <http://www.meosz.hu/blog/a-kitagolas-legnagyobb-kihivasa-meg-mindig-az-hogy-ne-mini-intezetek-jojjenek-letre/>

Kitagolás: képviseljük a mozgássérült emberek érdekeit

Ahogy azt a Hírlevél előző számában is megírtuk, a MEOSZ kiemelten figyel a most induló, második nagy kitagolási projektekre. Véleményeztük a projektanyagokat, a pályázati kiírást, és kértük, hogy a folyamatba érdemben vonjanak be bennünket, lehessünk jelen a konzultatív, irányító és ellenőrző testületekben. Kovács Ágnes elnök szerint a Szövetségnek aktívan részt kell vennie a folyamatban, hisz a projektek mozgássérült embereket is érintenek.

Évtizedekkel ezelőtt a fogyatékos emberek életét körülzárt intézményekben látták biztosítottnak, és a szociális problémák nagy részére is intézmények létrehozásával válaszoltak. Ezért mind a mai napig sok fogyatékos embertársunk él falak között, uniformizált ellátásokat kapva, és úgy, hogy életét az intézeti házirend írja felül. De ugyanilyen körülmények uralták a rehabilitációs ellátást, vagy a gyermekvédelmi intézményeket is. A fogyatékos emberek mozgalmainak köszönhetően vált hangsúlyossá, hogy emberhez méltó és szabad életet a fogyatékos ember csak a közösség tagjaként élhet. Európa-szerte megindult a nagy bentlakásos intézmények megszüntetése, elindultak az intézmény-kiváltási, kitagolási programok.

Hazánkban a kormány 2011-ben fogadta el az intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégiát, amelynek eredményeképp megszűnnek az ötven főnél nagyobb bentlakásos intézetek, a fogyatékosokkal élő lakók pedig támogatott lakóhelyekre költöznek. Ennek első üteme az elmúlt négy évben lezajlott. Eddig hatmilliárd forint uniós pénz jutott hat intézmény bezárására és majdnem hétszáz lakó kiköltöztetésére.

A második ütem most kezdődik. A tervek szerint az elkövetkező húsz évben négyezer ember támogatott lakhatásba történő helyezése valósul meg mintegy 35 milliárd forintból, a szakmai-módszertani háttérrel a 2,5 milliárdos TÁRS-projekt adja. Az intézmények számára a pályázatot hamarosan kiírják.

A MEOSZ a kitagolási folyamat részeként több szinten is képviselte a mozgássérült emberek érdekeit. Lefordítottuk és közzétettük az Európai Fogyatékosügyi Fórum dokumentumát, amelyben értelmezi az ENSZ-egyezmény önálló életvitelről és közösségbe való befogadásról szóló 19. cikkelyét. *(Erről a Hírlevélben külön is beszámolunk.)* A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) tagjaként véleményeztük a kormánystratégiát és részt vettünk az OFT kitagolással foglalkozó tematikus ülésén, amelyet az OFT társelnökeként Földesi Erzsébet alelnökünk, a FESZT elnöke kezdeményezett.

Kértük, hogy a fogyatékos emberek szervezeteit érdemben vonják be a folyamatba, de a kormány nem támogatta, hogy a szakmai konzultációs műhelynek és az egész projektet irányító Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testületnek tagjai lehessenek. Azt is javasoltuk, hogy cselekvési terv alapján legyen ütemezett az átállás.

Véleményeztük a TÁRS-projekt megvalósíthatósági tanulmányát, és – a FESZT tagjaként – azon dolgozunk, hogy az érdekvédelem valóban közreműködhesen a fogyatékos emberek, ezen belül is a bent lakó embertársaink érdekében. Véleményeztük a pályázati kiírást (EFOP 2.2.2.), amelyben kértük, hogy a projekteket csak akkor támogassák, ha az intézmények minden lakóját kiköltöztetik. Ne tegyenek különbséget a fogyatékos emberek között például az ápolási

szükségeik szerint! Kértük, hogy a megújuló szolgáltatások legyenek teljesen akadálymentesek. Véleményeztük továbbá a létrehozandó szolgáltatásokról szóló projektet is (EFOP 2.2.3.), amely során nagyintézményi szolgáltatásokat kívántak felújítani, ahelyett, hogy kis létszámú, közösségi ellátásokban gondolkodnának.

A jelenleg zajló kitagolási folyamatok mellett a MEOSZ más területeken is fellép a mozgáskorlátozott emberek lakhatási és közösségi ellátásokhoz való jogának érvényesüléséért. Azt tapasztaljuk, hogy sorstársaink jelentős része kényszerül idősoththonba vagy adott esetben hajléktalan-ellátásba, mert számukra sajnos ma csak ezek a megoldások érhetők el. Szövetségünk olyan megoldásokért küzd, mint a 24 órás támogató szolgálat, vagy a rehabilitációs szükségleteket is figyelembe vevő, önrendelkező életet biztosító lakhatási szolgáltatás.

Élet a közösségben minden fogyatékos ember számára Mit jelent az önálló, önrendelkező élet a gyakorlatban?

A mozgássérült emberek önrendelkező életéhez szükséges feltételek megteremtése szövetségünk érdekképviseleti munkájának egyik sarkalatos célja. Sajnos hazánkban a fogyatékos emberek ellátása jellemzően intézményi körülmények között történik, ahol az intézmény fenntarthatósága, szabályzatai nagyobb súllyal esnek latba, mint a fogyatékos emberek döntése. **Uniformizált megoldások és körbezárt intézmények helyett olyan rendszert szeretnénk, ahol a mozgássérült emberek szabadon dönthetik el, hol, kivel és milyen segítségek igénybevételével kívánnak élni.**

A fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 19. cikkelye foglalkozik az önálló életvitellel és a közösségbe való befogadással. E cikkely értelmezéséről adott ki állásfoglalást a fogyatékos emberek egyik legjelentősebb európai uniós érdekképviseleti szervezete, az Európai Fogyatékosügyi Fórum (EDF), Élet a közösségben minden fogyatékos ember számára címmel. A dokumentumban foglaltak teljes mértékben megegyeznek azzal, amit szövetségünk gondol az önálló életéről, ami mentén érdekképviseleti munkánkat végezzük. Célunk, hogy ez a szemlélet minél szélesebb körben elterjedjen, ezért az állásfoglalás magyar nyelvű változatát – melyet a MEOSZ készített el – mindenki számára elérhetővé tettük a honlapunkon.

Az ENSZ-egyezmény 19. cikke így szól:

Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás

Az Egyezményben részes államok elismerik a fogyatékosággal élő személyek egyenlő jogát a közösségben való élethez és másokkal egyenlő szabad döntéshez való jogát; minden szükséges és hatékony intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a fogyatékosággal élő személyek teljes mértékben élvezhessék e jogaikat és a teljes közösségi befogadást és részvételt, beleértve a következők biztosítását:

a) a fogyatékosággal élő személyeknek másokkal azonos alapon lehetőségük van lakóhelyüknek és annak megválasztására, hogy hol és kivel élnek együtt, és nem kötelezhetőek bizonyos megszabott körülmények között élni;

b) a fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférési lehetőséget biztosítanak többféle otthoni, intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, beleértve azt a személyes segítséget, mely a közösségben éléshez és a közösségbe történő beilleszkedéshez, valamint a közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése céljából szükséges;

c) a mindenki számára nyújtott közösségi szolgáltatások és létesítmények azonos alapon hozzáférhetőek a fogyatékossgal élő személyek számára is, és igényeikhez igazítottak.

Az EDF állásfoglalásának magyar nyelvű verziója itt érhető el:

http://meosz.hu/new_index_0v_hirek_one.php?mcs=meoszvezer&rec_azonosit=d_meoszvezer_hirek_346. Csatoltan is megküldjük.

Ombudsmani vizsgálat a rokkantsági ellátórendszerbe való bekerülésről

Az alapvető jogok biztosa 2016 márciusában közzétett egy jelentést, amelyben megállapította, hogy az emberi méltóság védelmének szempontjából aggályos az, ahogyan a rokkantsági ellátórendszer reagálni tud a speciális méltánylást igénylő élethelyzetekre. Székely László szerint a rokkantsági ellátórendszer átalakítása miatt kialakult helyzet sérti azok alapjogait, akik a feltételek változása miatt nem tudják igazolni biztosítási idejüket. Az alapjogi biztos szerint egy olyan rendszer orvosolhatná a problémát, amely a normatív módon meghatározott feltételek mellett engedi a méltányosság gyakorlását, ezért jogszabály-módosítást kért a szaktárcától.

2012-től a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény (Mmtv.) alapjaiban alakította át az egészségkárosodáson alapuló nyugellátásban részesülő emberek ellátórendszerét. A változás nagyszámú, súlyosan egészségkárosodott, nehéz anyagi körülmények között lévő embert érintett, akiknek mindennapi megélhetését is veszélybe sodorta, hogy kiestek az ellátórendszerből, vagy nem képesek bekerülni oda. A törvény alapján egészségbiztosítási ellátás váltotta fel azt a korábbi nyugdíjszerű ellátást, amelynél jogosultsági feltételként még döntően a szolgálati idő számított. Az új rendszer értelmében a jogosultság megállapításánál csak a kérelem benyújtása előtti 15 év egészségbiztosítási járulékfizetéssel lefedett biztosítási ideje számít, a megszerzett szolgálati idő már nem. Kialakult egy súlyosan egészségkárosodott emberekből álló személyi kör, akik betegségük okán nem tudták megszerezni az ellátás megállapításához szükséges biztosítási időtartamot, miközben rendelkeznek elegendő szolgálati idővel. Szintén kiestek azok, akik éveken át olyan ellátásban, például ápolási díjban, aktív korúak ellátásában részesültek, amiből nem vonnak egészségbiztosítási járulékot.

A jelentés rögzíti, hogy magas az ápolási díjban részesültek aránya azok között, akik nem jogosultak az új törvény szerinti ellátásra. Ez súlyos hiányosság, mert az ápolási díj folyósítási időszaka szolgálati időre jogosít ugyan, vagyis az állam ezzel elismeri a fogyatékossgal élő, súlyosan beteg hozzátartozó ápolásával járó erőfeszítéseket, ám a tevékenység mégsem jogosít fel a megváltozott munkaképességű személyek ellátására. Az ápolási díjból ugyanis nem vonnak egészségbiztosítási járulékot. Előfordulhat, hogy hozzátartozóját évtizedeken keresztül ápoló személy megrokkban, az ápolást nem tudja tovább végezni, és nem számíthat az ellátásra sem.

A jelentés rámutat, hogy míg a korábbi szabályozás kivételes méltányossági elemet is tartalmazott, a mostaniban ilyenre nincs lehetőség. Az emberi méltósághoz való jog oldaláról nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a nyugdíjszerű rendszer egészségbiztosítási alapokra helyezése részben vagy egészben önhibájukon kívül zárta ki az ellátásból a rászorulókat ezreit. A

jelentés feltárta, hogy a gyakorlatban bizonytalan annak a megítélése, hogy a GYES folyósításának idejére kapott fizetés nélküli szabadság társadalombiztosítási szempontból foglalkoztatási jogviszonynak minősül-e, így a törvény szerint a jogosultságoknál figyelembe vehető-e ez az időszak. A biztos szerint ebben a jogértelmezési kérdésben feltétlenül és mielőbb szükség volna az ellentmondás feloldására a jogalkotó álláspontja, a jogalkalmazó Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal és a bírósági gyakorlat között.

Székely László ombudsman felkérte az emberi erőforrásokért felelős minisztert, kezdeményezzen jogszabály-módosítást, hogy az érintettek – kiemelten az ápolási díjban részesülő személyek – esetében a biztosítási időtartam számítása során lehetőség legyen az egyéni szempontok méltó figyelembe vételére, és annak megelőzésére, hogy valaki önhibáján kívül kerüljön ki a rendszerből. Azt is kérte, hogy egyértelműen rögzítsék: biztosítási időnek minősül a gyermek gondozásához nyújtott támogatás idejére kapott fizetés nélküli szabadság.

A MEOSZ egyetért azzal, hogy a rendszerbe be kell vezetni a méltányosság intézményét, az ápolási díjban részesülők számára pedig mindenképp biztosítani kell, hogy egészségkárosodásuk esetén rokkantsági vagy rehabilitációs ellátást kaphassanak. Levelet írtunk az ombudsmannak, mert szerettük volna tudni, hogy mit válaszolt a szaktárca, és arra is felhívtuk a figyelmet, amennyiben nem tartja elégségesnek a minisztérium lépéseit, az Országgyűlés elé viheti az ügyet.

A biztos válaszlevelében megírta: a szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkárság a szükséges biztosítási idő hiánya miatt nem tervez korrekciókat. A szaktárca szerint az Mmtv. szabályai nem lehettek tekintettel az olyan élethelyzetekre, amelyek esetében – bár az egészségkárosodás bekövetkezett – a rokkantságra tekintettel nyújtható ellátás igénybevételére nem került sor. Az e csoportba tartozó panaszosok esetében jellemzően hosszú évek teltek el úgy, hogy sem keresőtevékenységet nem folytattak, sem pedig az egyébként igénybe vehető ellátásokat nem vették igénybe. A tárca úgy látja, hogy az ilyen esetekben az érintett személyeknek nem volt olyan jogosultságuk, amellyel kapcsolatos változásokra fel kellett volna készülni. Az államtitkárság ugyanakkor arról is tájékoztatta a biztost, hogy a gyermek gondozására tekintettel nyújtott ellátások folyósítási idejére igénybevett fizetés nélküli szabadság biztosítási időként való figyelembe vétele kapcsán fontolóra veszik az Mmtv. módosítását. A tárca azt is indokoltnak tartja megvizsgálni, hogy az ápolási díj folyósításának időtartama az Mmtv. alkalmazásában biztosítási időként legyen elismerhető.

Székely László biztosította MEOSZ-t arról, hogy eljárásai során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az egészségkárosodott személyek ellátórendszerének működése során felmerülő visszásságokra, az ezekkel kapcsolatos észrevételeit, javaslatait – ahogy eddig is, ezután is – továbbítani fogja a jogalkotó felé, szükség esetén pedig, éves beszámolója keretében, fontolóra veszi az ügy Országgyűlés elé vitelét is.

A jelentés itt olvasható:

https://www.ajbh.hu/documents/10180/2500969/Jelent%C3%A9s+a+rokkants%C3%A1gi+el%C3%A1t%C3%B3rendszer+v%C3%A1lt%C3%A1s%C3%A1r%C3%B3l+760_2016/7788a835-4fde-470a-a9e6-997d8212bf9b?version=1.0

Az ombudsman válaszlevelét csatoltuk.

Sport

Egyenlő jutalmazást kértünk a paralimpikonoknak

A MEOSZ nem ért egyet azzal, hogy a paralimpikonoknak feleannyi jutalmat ad az állam eredményes szereplés esetén, mint amennyit az olimpikonoknak. Szerintünk nincs különbség olimpiai és paralimpiai teljesítmény között, csak az ember van, az elért teljesítmény és a mögötte levő erőfeszítések, ezért augusztusban levélben fordultunk Áder János köztársasági elnökhöz, Orbán Viktor miniszterelnökhöz és Balog Zoltán emberi erőforrás miniszterhez, kérve, hogy tegyenek lépéseket az egyenlő jutalmazásért.

A levelekre mindeddig nem érkezett válasz. Az ügyben a sajtót is segítségül hívtuk, közleményt adtunk ki és az elnök számos alkalommal nyilatkozott is. Szintén közleményben kívántuk a legjobbakat a Rióba induló sportolóinknak, és gratuláltunk is az eredményekhez, hangsúlyozva: büszkéek vagyunk rájuk. A sajtóközlemény és a levelek itt érhetőek el: <http://www.meosz.hu/blog/nincs-kulonbseg-olimpiai-es-paralimpiai-teljesitmeny-kozott-egyenlo-jutalmazast-ker-a-meosz-2/>

Új sporttörvény készül – célunk, hogy a parasport végre méltó támogatásban részesüljön

A kormány módosítani készül a sporttörvényt, amelyhez a MEOSZ-nak is lesznek javaslatjai. A mozgássérült emberek sportolását mindig is kiemelt ügynek tekintettük, ezért az új törvény megalkotásába már az elejétől szeretnénk bekapcsolódni, hogy minél jobban beépülhessenek a mozgássérült emberek szempontjai. Az ügy érdekében Kovács Ágnes elnök személyes találkozót kért Szabó Tünde sportért felelős államtitkártól. A parasport kihívásainak minél alaposabb megismeréséhez Nádás Pál egykori MPB elnök segítségét is kértük, aki szívesen részt vesz a MEOSZ ez irányú munkájában.

Oktatás

Együttműködés a Magyar Rektori Konferenciával

Mint ismeretes, tavaly ősszel egy súlyosan mozgássérült diáknak átmenetileg szállást adtunk a MEOSZ székház vendégszobájában, mert a főiskola, ahová felvették, egyáltalán nem rendelkezett akadálymentes kollégiumi férőhellyel, más intézmények nem fogadták, akadálymentes albérletet pedig nem talált. Az ügynek nagy sajtónyilvánosságot szerveztünk, kapcsolatba kerültünk az oktatási jogok biztosával és a felsőoktatásban tanuló fogyatékos hallgatók jogainak érvényesítése, helyzetük javítása érdekében együttműködést kezdeményeztünk a hazai főiskolák, egyetemek egyik legmagasabb szintű fórumával, a Magyar Rektori Konferenciával. A MEOSZ elnöke az idén tavasszal tárgyalt a Konferencia főtákarával, aki jelezte: a testület nyitott az együttműködésre, és kérte, tegyünk javaslatot arra, mely területekkel, milyen munkacsoportokban lenne érdemes foglalkozni. A MEOSZ ezt a nyár folyamán meg is küldte a testületnek. A javaslatunk szerint a felsőoktatáson belül hét területtel kellene foglalkozniuk az egyetemek és a MEOSZ képviselőiből álló munkacsoportoknak: a felsőoktatási szakokhoz tartozó bemeneti és kimeneti követelmények rendszerbe foglalása, a karrierirodák és az egyetemi szolgáltatási struktúrák átalakítása, a súlyosan mozgáskorlátozott tanulók egyetemi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása, kutatások és jó gyakorlatok, tananyagfejlesztés, érzékenyítés, ajánlások a köznevelési intézmények számára, akadálymentes kollégiumok szobák, lakrészek, fizikai akadálymentesítés.

Turizmus: kiemelten kell figyelni a mozgássérült emberek szempontjaira

Az idén új kormánybiztost kapott a hazai turizmus. Bienerth Gusztáv júniusban egy széleskörű fórumon, amelyre a MEOSZ is meghívást kapott, arról tájékoztatott: a kormány új turisztikai stratégiát készít és a turizmusról szóló törvény és változni fog. Azt kérte a jelenlévőktől, hogy tegyék meg ezzel kapcsolatos javaslatainkat. A MEOSZ augusztusban meg is küldte őket a biztosnak, hangsúlyozva: kiemelten figyelni kell a mozgássérült emberek szempontjaira. Kovács Ágnes szerint példaértékű, hogy a biztos már a jogalkotás kezdeti szakaszába bevonta az érintetteket, így lehetőség van arra, hogy a mozgássérült emberek szempontjaival már a legelejétől számoljanak.

A javaslatunkban megfogalmaztuk: Magyarországon a mozgássérült emberek nem tudják igénybe venni a turisztikai, kulturális, szabadidős, rekreációs szolgáltatásokat, mert azok többsége még mindig nem akadálymentes. A fogyatékos emberek turisztikai- és kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférése szorosan összefügg olyan egyetemes jogokkal, mint az emberi méltóság és az egyenlő esélyű hozzáférés, a kultúrához, szabadidő eltöltéséhez való jog – emelte ki az elnök. Az akadálymentesség követelménye nem csak a szálláshelyekre vonatkozik, a múzeumoknak, a színházaknak, a nemzeti emlékhelyeknek, a szabadidős- és turisztikai irodáknak, a vendéglátóipari egységeknek, a rekreációs szolgáltatásoknak, a strandoknak, fürdőhelyeknek, a sportlétesítményeknek éppúgy hozzáférhetőeknek kell lenniük mindenki számára.

Alapvető probléma, hogy még mindig nem egyértelmű, mit tekintünk akadálymentesnek. Szállodák esetén például több, tipikus hibával találkozni: túl meredek rámpák, nem megfelelő méretű, kialakítású szobák, mosdók, hiányzó kapaszkodók, nem működő korlátlifttek, alulméretezett liftek stb. Éppen ezért a stratégia kialakításánál és végrehajtásánál az akadálymentesítésnek mérhetőnek és indikátorokkal támogatottnak kell lennie. Egységes elvárásokat kell megfogalmazni, garanciákat kell beépíteni és ki kell dolgozni az ellenőrzés rendszerét – áll a javaslatban. Az új építésű beruházásoknak az egyetemes tervezés elvét követve kell megvalósulniuk, és forrást kell biztosítani a régebbi építésű létesítmények akadálymentesítésére is. A megfelelő akadálymentesség kialakításhoz elengedhetetlen az érintettek, a rehabilitációs mérnökök és tapasztalati szakértők bevonása – írta a MEOSZ elnöke.

A közösségi közlekedés akadálymentesítése szintén kiemelkedő feladat, a budapesti reptérről kerekesszékekkel nem lehet például bejutni a belvárosba, de nincs elegendő, mozgássérülteknek kijelölt parkolóhely sem. Ki kell alakítani a segédeszköz-bérlés rendszerét, átalakított, emelővel ellátott, kölcsönözhető autókat kell biztosítani, és lehetővé kell tenni a sportolást, strandolást segítő, speciális eszközök kölcsönzését (pl. speciális, vízbe-, homokba vihető kerekesszék, sportszék stb.). A gyógyturisztikai szolgáltatásokat szintén fejleszteni kell, akadálymentessé kell tenni a medencéket, fürdőhelyiségeket, biztosítani kell a speciális beemelők szerkezeteket, és a személyi segítségre is gondolni kell. Fontos, hogy legyenek elérhető naprakész információk a mindenki által hozzáférhető szolgáltatásokról, a szolgáltatók, az utazási irodák ismerjék a mozgássérült emberek igényeit és rendelkezzenek a számukra releváns információkkal.

A javaslat hangsúlyosan foglalkozik a legsúlyosabban mozgássérült emberek helyzetével: „A gyakorlatban azt tapasztaljuk, hogy a progrediáló állapotú, vagy négy végtagra érintett mozgássérült emberek nem kapják meg a szükséges ellátásokat, még a for-profit szolgáltatások esetén sem. Pedig az a szolgáltatás és épített környezet, amely a súlyosan mozgássérült embereknek megfelelő, kényelmes a többi mozgássérült vagy idős ember számára is” – áll a dokumentumban. Számukra külön szolgáltatásokat kell biztosítani. Ki kell alakítani olyan szállodaiszoba-típust, amely rendelkezik okosotthon-eszközökkel (pl. távirányítható ablaknyitó,

-villanykapcsoló) és emelőszerkezettel, emellett olyan szolgáltatásokat kell létrehozni és bevezetni, mint pl. a személyi segítés.

A fogyatékossgal élő gyermekekre és családjaikra is fokozottan kell figyelni. A MEOSZ azt kéri, hogy a szociális üdültetési rendszer a 18. életévüket betöltő fogyatékos emberek mellett a fogyatékos gyermekeknek és családjaiknak is biztosítson kedvezményes üdülési lehetőséget. Növelni kell az akadálymentes erdei iskolák, táborhelyek számát, a gyermekeknek szóló nyári programok és szálláslehetőségek pedig szintén legyen „akadálymentesek”, az inklúzió szemléletben szerveződjenek.

A turizmusban dolgozók képzése, érzékenyítése mellett fontos a szolgáltatók tudatosságának növelése, hogy nyissanak a mozgáskorlátozott emberek felé, „kiaknázatlan piaci szegmensnek” tekintve őket. A mozgáskorlátozott emberek több odafigyelést, eltérő szolgáltatásokat igényelnek, de a leghűségesebb vendégek lesznek, ha elégedetten távozhatnak – áll a javaslatban, amely itt olvasható.

Szeptemberben a Magyar Utazási Irodák Szövetsége (MUISZ) megkereste a MEOSZ-t, mert munkájuk során ők is érzékelik az akadálymentesség hiányát, az ebből származó problémákat. Kovács Ágnes elnök és Erdei Bálint, a MUISZ elnöke abban állapodtak meg, hogy a két szervezet a jövőben együttműködik. Együtt szeretnék felhívni a turisztikai szakmában dolgozók és a döntéshozók figyelmét arra, hogy a speciális igények kiszolgálása, a turisztikai szolgáltatások akadálymentessé tétele közös érdek. Emellett az utazási irodák megismerhetik azokat a sajátosságokat, amelyek a mozgáskorlátozott emberek utaztatása során felmerülnek.

A turizmus szeptember 27-i világnapja alkalmából minderről sajtóközleményt is kiadtunk, amely itt érhető el, és amely több orgánumban is megjelent:

<http://www.meosz.hu/blog/meg-mindig-kevesse-figyelnek-a-mozgasserult-emberek-szempontjaira/>

A javaslatunk itt olvasható:

<http://www.meosz.hu/blog/az-uj-turisztikai-strategia-megalkotasakor-kiemelten-figyelni-kell-a-mozgasserult-emberek-szempontjaira/>

Mikrocenzus 2016: a mozgáskorlátozott emberek érdeke, hogy minél többen felvállalják fogyatékossgukat

A Központi Statisztikai Hivatal 2016. október 1-je és november 8-a között [mikrocenzust végez](#). A MEOSZ elnöke arra kéri a mozgássérült embereket, hogy vállalják fel fogyatékossgukat, és válaszoljanak minél pontosabban a feltett kérdésekre. Ezzel segíthetik a MEOSZ érdekvédelmi munkáját, a szövetség ugyanis akkor képes eredményesen fellépni az érdekekben, ha javaslatait részletes és megbízható adatokkal támasztja alá.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) két teljes körű összeírás között mintavételes felméréssel úgynevezett mikrocenzust végez, melynek segítségével átfogó képet kaphatunk a lakosság lakás- és életkörülményeiről, a társadalmi egyenlőtlenségekről. Az október 1-jétől november 8-áig tartó adatfelvétel a háztartások tíz százalékára terjed ki – 2148 településen –, idén először a fogyatékossgra is rákérdeznek. Az adatfelvétel két szakaszból áll: október 1-je és 9-e között lehetőség van internetes válaszadásra, ezt követően számlálóbiztosok keresik fel a háztartásokat. A KSH a mikrocenzusban érintetteket szeptember 26-a és 30-a között postai úton értesíti adatszolgáltatási kötelezettségükről. A felkérő levél tartalmaz egy tájékoztatót, valamint

az internetes kitöltéshez szükséges azonosítót is. A kis népszámlálás alapkérdőívei a lakás és személyi kérdőik, melyekhez kiegészítő felvételek kapcsolódnak: nemzetközi vándorlás, a társadalom rétegződése, egyes szakmák presztízse, vélemény a saját jóllétünkről, egészségi problémákból fakadó akadályozottság.

Kovács Ágnes elnök a Humanitásnak adott augusztusi interjújában kifejtette:

„– A mozgássérült emberek érdeke, hogy az ország politikai-gazdasági vezetői valós képet kapjanak életviszonyaikról, lakáskörülményeikről. A MEOSZ-hoz sok panasz érkezik, ám ezeket kizárólag akkor tudjuk orvosolni, ha objektív információkkal is rendelkezünk. Akkor vagyunk képesek szakpolitikai intézkedésekben eredményesen lobbizni, ha javaslatainkat hatástanulmányokkal támasztjuk alá. Egy példát említenék: [februárban egyeztetést kezdeményeztünk az Emberi Erőforrások Minisztériumának Szociális Ügyekért és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársággal a súlyosan mozgássérült emberek gépjárműszerzése témában](#). Komoly anyagot dolgoztunk ki, minden javaslatunkat korrekt statisztikai adatokkal erősítettük meg és [sikerrel jártunk](#). A részletes, megbízható információk és az ezek alapján végzett számítások döntő érveket szolgáltatnak az érdekvédelmi munkánk során. Nélkülük ma már nem lehet eredményt elérni a döntéshozóknál.”

Az elnök hozzátette: a legutóbbi, 2011-es népszámlálás számos információt adott a fogyatékos emberek demográfiai, iskolázottsági, foglalkoztatási helyzetéről, a területi különbségekről, és a mostani mikrocenzus adataival kombinálva már komolyabb elemzések is készülhetnek. Az elmúlt tíz év nagy változásai komolyan érintették a mozgássérült emberek óriási rétegét, így olyan témákról is szükségünk lenne részletes adatokra, melyek ez idáig egyetlen népszámlálás, mikrocenzus vagy más kérdőíves felvétel programjába sem kerültek be. Ilyenek többek között a segédeszköz-használat, a jövedelmi viszonyok, a háztartások információs és kommunikációs technológiai eszközeinek megléte, a munkahelyre, illetve gyermekeknél az iskolába, óvodába történő utazással kapcsolatos információk. Nem hanyagolható el, hogyan fogalmaznak a mozgássérült családokat felkereső számlálóbiztosok, miként teszik fel a nekik a kérdéseket, érződik-e az empatikusságuk, ezért bekapcsolódtunk a kérdezőbiztosokat oktatók felkészítésébe. Az írásos anyagot készítettünk arról, mire figyeljenek oda. „Hangsúlyozni szeretném: a mozgáskorlátozott emberek érdeke, hogy minél többen felvállalják fogyatékoságukat, pontosan válaszoljanak a kérdésekre, mert ezzel a MEOSZ érdekvédelmi munkáját segítik. A szövetség akkor képes értük eredményesen lobbizni, ha javaslatainkat objektív adatokkal támasztjuk alá.”

Minden, amit a mikrocenzusról tudni kell: <http://www.ksh.hu/mikrocenzus2016/?lang=hu>

Ignác Bea, Humanitás

A speciális közmunkaprogram nem fogja érinteni a súlyosan mozgássérült embereket

A nyár elején jött a hír, hogy a kormány speciális közfoglalkoztatási programot indít a foglalkoztatásba mentális, szociális vagy egészségügyi okokból be nem vonható álláskeresőik számára. A kísérleti program júliusban kezdődött, öt hónapig tart, 300 főt vontak be, négy megyében. Elhangzott, hogy a programot jövőre országossá kívánják kiterjeszteni. A MEOSZ tartott attól, hogy a programnak célcsoportja lehet a közösségünk, ezért kérdéseket tettünk fel, hogy láthassuk: van-e érdekvédelmi teendőnk a területen.

Megkérdeztük a tárcákat, hogy a speciális közmunka érinti-e a súlyosan fogyatékos, súlyosan mozgássérült embereket, illetve számos, egyéb kérdést is feltettünk, mint például:

- Céljuk-e, hogy a résztvevőknek valódi, a nyílt munkaerő-piacon hasznosítható szakmai képzést nyújtsanak? Kiket tekintenek a foglalkoztatásba mentális, szociális vagy egészségügyi okokból be nem vonható álláskeresőnek? Hány fő egészségkárosodott személy vesz majd rész terveik szerint az országos programban? Pontosan milyen mértékű egészségkárosodással élő embereket érint?

- Amennyiben súlyosan fogyatékos, mozgássérült emberek is részt vesznek a programban, úgy milyen típusú munkavégzést várnak el tőlük? Ehhez milyen személyi segítséget, szállítást, mentorálást biztosítanak? Biztosítják-e számukra az akadálymentes munkakörnyezetet, a munkavégzéshez szükséges speciális, adaptált eszközöket? Hogyan történik a munkatársak, munkahelyi vezetők érzékenyítése? A program tervezésekor figyelembe vették-e a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és a fogyatékos személyek jogairól szóló törvény előírásait?

- Milyen képzésben részesítik a programban résztvevőket? Pontosan milyen szolgáltatásokat biztosítanak számukra? Milyen körülmények között, milyen munkákat végeznek a program résztvevői? Milyen módon fogják ösztönözni, illetve nyomon követni a program végeztével a nyílt munkaerő-piacon maradásukat? Becsléseik szerint mennyibe fog kerülni az országos program? Milyen társadalmi vita előzte meg a program elindítását? Bevonták-e az előkészítésbe az érintetteket, érdekvédelmi szervezeteiket?

Azt is szeretnénk volna megtudni, hogy a speciális közmunkaprogram résztvevői miért kapnak még a közfoglalkoztatottaknál is alacsonyabb bért (hat órás foglalkoztatás esetén bruttó 41 556, nettó 27 635 forintot).

A Belügyminisztérium tájékoztatása szerint a program nem érinti a súlyosan fogyatékos, súlyosan mozgássérült embereket. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára pedig azt írta, a szociális és az akkreditált foglalkoztatást sem befolyásolja. A tárcák október végén értékelik a program tapasztalatait, megvizsgálják a kiterjeszhetőség feltételeit, a várható költségeket. A kormány ennek ismeretében követően dönt az országos kiterjesztésről.

Számos kérdésre nem kaptunk még választ, többek között arra sem, hogy az egészségkárosodott embereknek pontosan mely körét érinti a speciális közmunka. A Nemzetgazdasági Minisztérium még nem reagált a megkeresésünkre. A két tárca válaszlevelét és a BM tájékoztatóját csatoljuk.

Imanap Máriapócson: a csoda csak akkor jöhet, ha el tudjuk fogadni az életünket

A mozgássérült emberekért szolt a mise szeptember 16-án a Máriapócsi Nemzeti Kegyhelyen. Az imanapot a Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete és a MEOSZ szervezte a mozgalom megalakulásának 35. évfordulójának alkalmából. Tagjaink az ország minden részéből érkeztek. Mintegy ezren imádkozhattunk együtt, hallgatva Orosz István görögkatolikus atya szép, vigasztaló szavait.

Ragyogó őszi napsütés fogadta a szabolcsi kisvárosba érkező egyesületeinket a gyönyörű máriapócsi kegyhelyen. Az imanapot ugyan első alkalommal szerveztük meg, de mindnyájan éreztük: nem ez volt az utolsó, lesz még folytatás.

A szent liturgiát a kegyhely igazgatója, Orosz István atya tartotta, aki, miután görög- és római katolikus, valamint református köszöntéssel is üdvözölte a híveket, szentbeszédét úgy kezdte:

különleges nap a mai. „Ahogy több száz évvel ezelőtt ebben az álmos, poros kis falucskában, Pócson kegyhely született, én azt gondolom, ma itt búcsú születik. Nem hiszek a véletlenben, csak a gondviselésben. Azzal, hogy a legkisebb is itt van, a gondviselő Istennek terve és szándéka van – folytatta. Olyan helyen vagyunk ma együtt, ahol sokunknak a szívében a gyógyulás vágya él, de a csodavárás nem biztos, hogy üdvözítő. A feladatunk az, hogy le tudjunk mondani az elképzeléseinkről, hogy el tudjuk fogadni azt, ami az életünk része. Ha erre képesek vagyunk, akkor tud az Úristen olyan csodát tenni, amit el sem tudunk képzelni” – tette hozzá.

Az atya megköszönte a mozgássérült embereknek, amiért megtanítják az épeket arra, hogy hálával gondoljanak a hétköznapijakra. Majd így folytatta: „Nincs teljesen ép ember, mindannyian korlátozottak vagyunk valamiben. Egyikőnk sem isten, nem mindenható, nem örökkévaló. A kérdés, hogy vajon képesek vagyunk-e ezeket a korlátokat ajándékként elfogadni.” „Nem vagyunk mi olyan messze egymástól, nincs szakadék – utalt az épekre és a mozgássérültekre –, ugyanazt akarjuk mindannyian: boldogságot. Minden, amit Isten ad nekünk, azért adja, hogy boldogok lehessünk. Semmi nem történik az életünkben, amit Isten ne használhatna fel az üdvösségünk érdekében. Ha így tekintünk az életünkre, akkor képesek leszünk elfogadni a kerekesszékünket, testvérünként szeretni a gyengeségünket. Akkor érteni fogjuk azt is, hogy kereszt sincs az életünkben, amit az Úristen ne használhatna fel a feltámadáshoz. Adja Isten, hogy mindannyiunk mai, idevezető útja, közös imádsága ezt szolgálja, kinek-kinek az útját a feltámadáshoz, a föltámadott Jézus Krisztushoz, az örökkévalósághoz!” – zárta szentbeszédét az atya.

Szocska A. Ábel nyíregyházi apostoli kormányzó is köszöntötte közösségünk tagjait. Az atya rövid beszédében úgy fogalmazott: minden, ami az életünkben történik, lehetőség arra, hogy az üdvösségre vezessen minket. Ha az üdvösség szemszögből nézzük az életünket, fájdalmainkat, mankóinkat, kerekesszékünket, minden értelmet nyer, és azzal a kegyelemmel kiegészülve, amit akár Máriapócson is megkaphatunk, vigasztalást, enyhülést, reményt és segítséget nyújt mindannyiunknak.

Kovács Ágnes elnök megköszönte a Magyarországi Görögkatolikus Sajátjogú Metropolitai Egyháznak, hogy lehetőséget teremtett az imanapra. Az elnök a 35 éves mozgalomra utalva úgy fogalmazott: mindannyiunkat saját vagy szerettünk betegsége, balesete hozta ebbe a sorsközösségbe, és az, hogy tapasztalatainkat nemcsak önmagunk, családjunk hasznára akartuk fordítani, hanem az egész magyar mozgássérült közösség számára szerettünk volna egy jobb világot teremteni. Azt a kegyelmet, hogy leszülethettünk a földre, Isten azért adta nekünk, hogy tanuljunk és tanítsunk. Tanulni jöttünk magunkról, embertársainkról. Az az élethelyzet, amibe kerültünk, megtanít jobb emberré válni.

Elmondta: nehéz a Szövetség elnökeként beszélni, mert egy ilyen csodálatos kegyhelyre az ember magánemberként szokott jönni. Ezt követően arról beszélt, hogy életében milyen szerepet tölt be a Szűzanya. Először akkor fordult igazán Máriához, amikor a fia megszületett, hisz legtöbbször akkor fordulunk hozzá, amikor életünk legnehezebb pillanatait éljük – mondta. A kapcsolat aztán mindig valamilyen személyes tragédián keresztül erősödött: amikor a múltó előtt várt a fiára, vagy amikor beteg édesapját ápolta. Mint fogalmazott: „*A Szűzanya segítségével tudtam magamban harmóniát teremteni, és a megélt keserűségeket pozitív tettekké formálni. Így volt erőm bejönni ebbe a közösségbe, ahol általatok még tovább tudtam erősödni. Az, hogy ma ennyien itt lehetünk ezen a szent helyen, kegyelmi állapot. Köszönöm, hogy együtt lehettünk, együtt imádkozhattunk, együtt fordulhattunk az ég felé a családjunkért és az egész közösségünkért!*” – zárta beszédét a MEOSZ elnöke, aki megköszönte a szervezést a Szabolcs megyei egyesületünknek, Balogh Zoltánné elnök asszonynak és munkatársainak, valamint Balogh Zoltánnak, a Start Nonprofit Kft. vezérigazgatójának.

Az imanapon Máriapócs polgármestere, Papp Bertalan is üdvözölte az egybegyűlteket, és arra buzdított mindenkit, hogy máskor is jöjjenek el a településre. A résztvevők a mise alatt

áldozhattak, a liturgia végén pedig sor került az „értetkőzésre”, a Szűzanya könnyeivel való különleges lelki összekapcsolódásra. Ennek során a hívek megérintették, megcsókolhatták a könnyező Szűzanya keretbe foglalt képmását, amely egyben ereklyetartó is, benne annak a kendőnek egy darabjával, amellyel felitatták a csodálatos könnyeket.

Az imanapról készült fotók, videók a honlapunkon <http://www.meosz.hu/blog/a-csoda-csak-akkor-johet-ha-el-tudjuk-fogadni-az-eletunket/> és a Facebook oldalunkon is megtekinthetők: <https://www.facebook.com/meosz hivatalos/?fref=ts>

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (MEOSZ)

Tagegyesületi Hírlevél/2016. október

Írta és szerkesztette: Gábor Imola • Cím: Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, 1032 Budapest, San Marco u. 76., • E-mail: gabor.imola@meosz.hu •
Telefon: 06-1/388-2388 • Felelős kiadó: Kovács Ágnes, a MEOSZ elnöke